

Meskoc´

Meskoc´

Mit´t_en maejiu ar past_or

Maejiu: Pastor hec´ dar_eak´a.n´,

Past_or: He~

Maejiu: Pastor gor_oaleme.

Past_or: go home.

Maejiu: he~ past_or gohom ho~ emalem,

Past_or: jao

Maejiu: he~ pastor, jao ho~ emalem,

Past_or: Calak´me or_ak´te.

Maejiu: he~ past_or cala ho~ emalem ban´ khan do gohom ar jao do cet´tele calaya.

En´gat T_u_a_ren Kor_a-Tesar po_rbo_

Ado_onka onkate uni chut_kiren gidra_ ho~_e harayen khan, uni pa_hilic´ gidra_ do_edregeye n´e_lea; ado_pa_hilreye hara akan ia_te mocate do_bae ro_r_ ho_t´ dar_eak´ kana; ar uni rajak´ mo_n ma jo_to_e sap´ cabaket´taea, ar uni tuluc´ mo_n ho~_ mit´entakina, ar je_ge uni chut_ki ra_niye hukum, onage raj ho~_e an´jo_ma, uniak´ katha do_bae ne_ho~_t dar_eak´a. Ado_tahen tahe_n te uni chut_ki

ra.ni do_ ac' mo_ne_ mo_ne_teye hudisa, ban'ma, nui pa.hil gidra. do_ cet' lekaten' laga tot' ocoyeya? Ona kathage din hilok' uni do_e hudisa. Ado_ uni kor_a gidra. do_ uni pusi a.d.iye dula.r.ea; ja~ha~ se_n da~r.a~ bar.aeye calak'a, ado_ o_nte_ khon he_c' tora pusigeye kho_j maran'ea, ar uni ho_bo_r bar.ale_ e_ne_c' daka ho~_e jo_ma.

Ado_ mit' din do_ oka se_n co_n' da~r.a~ bar.aeye se_nlena. Ado_ o_nte_ khon he_c' torage uni gidra. do_e me_nket'a, Henda go_, pusi do_e okayentin'a? Ado_ uni ka.kit en'gat do_ a.d.i garte te_rge_n' marteye ro_r. go_t'ket'a, Pusige jo_me kantama, sin' sa.t.up'e pusi pusik'a! Ado_ uni gidra. do_ onkae te_rge_n'ade khane tirup'ena, ado_ mo_ne_ mo_ne_te cet'ko co_n' bujha_u bar.akateye rak'ket'a. Ar un jo_khe_n uni raj do_ or.ak're do_ bae tahe~_kana, oka se_n co_n' da~r.a~ bar.aeye se_n akan tahe~_kana. Ado_ uni ka.kit en'gat do_ gidra. bae hapek' kan n'e_lte uni pusiye n'amkedeteye capat' od.ok go_t'adea, ado_e metae kana, Hunitam pusi; nui pusi la.git' jivi lo_k' kantaea. Ado_ onkae metade khan uni gidra. do_ arte_t'geye rak'ket'a. Ado_ uni pusi sap'kate jo_rmo_t.geye ho_bo_rae kana. Ado_ uni gidra. mo_n ba.r.ic'entaete arte_t'geye kikia.uket'a. Ado_ bae hapek' kante uni ka.kit en'gat do_ pho_rphundiye lagaoket'a, ado_ uni pusiak' jan'ga ac'tege tikore jan'gakore got.ae rabor. khal ocoyena. Ado_ siro_ so_ro_ ma~ya~m jo_ro_yen khan do_, ado_ ac'ge bogeteye rak'ket'a, ar gidra.i e_ge_re kana ar ka_uma_ue rak'et'a.

Ado_ khange atoren ho_r. do_ko an'jo_mket' khan do_ko me_net'a, Chut.ki ra.ni do_e cekayente ban' tehen' do_ ka_uma_ue rak'et' kan? Delabon se_bo n'e_l a.guyea. Ado_ sa.riko calaen khan ado_e uduk' bar.awakoa je_, No~k'o~e n'e_lpe, nui gidra. pusi t.hen tehen' do_ bogeteye rabor. khal ocokidin'a. Ar cet'ko co_n' bogete hirkha.geye e_ge_rkedea. Ado_ onka hirkha. ro_r. an'jo_mte onko ato ho_r. do_ko calao bar.ayena apan a.pin or.ak'te. Ado_ onko ho_r.ko ro_r. idijon' kana, ban'ma, Ka.kit gar.han do_ ban' bogea. E_n netar do_e me_nket'a, apnar ho_po_n lekan' do_ho_yea. Okor ado_e do_ho_ dar.eae kana? Ina. pusi rabor. karo_ntege hape_n nui gidra. do_e lagayea. Ado_ enka ro_r. bar.akateko thir bar.ayena. Ado_ tin ghur.ire co_n', kathae, raje he_c'en khan uni saman're ho~, kathae, onka ka_uma_ue rak'et'a, uni chut.ki do_. Ado_ uni raj do_e kuli bar.ayede kana, Tehen' do_m

cekayente una k' a~t te do m rak'et'a? Cet'ko hasoyet'mea? Ma la ime.

Ado_e rak'et'a are ro_r.et'a; ado_o_ne_gidra.i te_rge_n'ade leakage nui ho_~e te_rge_n' go_t'adea. Ado_e me_n go_t'ket'a, He~, jolok' pusim a_sul akawadea, bogeteye rabor ocokidin' do_ban'? No_~k'o_~e n'e_lme, got_ae rabor khal ocokidin'a, nui gidra do_. Una k' in' jo_to_ne reak' no_~k'o_~eye gun akawadin'a. In' do_ba_n' tahe_na am t_hen do_. Tahe_n khan hape_n nonkage nui gidra do_e santaoi'n'a. Bam pa_tia.uk' kan khac' ato ho_r kulikom, onko h_o~ko_n'e_l akadin'a.

Mare Hapr am koak' Ka htuk katha

1. Sa~o Rot_ege Ba_rud_an'ok'a.

Bhed: Mit' sa~ote dur_up' ten'gon hor_ge apnarak' ja~ha~ne ba_r.ic'letam khan un okte nonka ko ror_a:-Sa~o Rot_ege ba_rud_an'ok'a.

2. Deku per_a ja_num jha.nt.i.

Bhed: Abo hor hopon do Birre bosotok' hor_bo tahe~kana ar onate aboak' mon ho~ sapha-sor_agea. Ar aboak' nia sapha sor_a mon n'elte a_d.i sedae khonge noko ad_e paseren Deku pusiko per_a akana ar aboak' ko sorbonas akada. Onate nonka mare hapr_amko sa_ri cehaona katha ko menakada-Deku per_a ja_num jha.nt.i.

3. La_i cal katha ar arec' cal dak' a_d.i hasua.

Bhed: Et.ak' hor.ak' la_i katha do sa_ri se nase a_d.ige edre a_ika.uk'a, cet'leka ja~ha~e ak' arec' dak' hor_more par_aolen khan ran'gauge bujha.uk'a.

4. Isir_simpir.ge sa_riagok'a ar rosom rua.ge gogoc'a.

Bhed: Oka abo babon hetaoak'a onage sa_riak'gok'a ar oka rua_se hasu rugum tahe~n ona do gujuk' reak' karon hoyok'a.

En'gat T_u_a_ren Kor_a- Dosar po_rbo_

Ado_uni kur_iye me_nket'a, cekate co_n' bako re_be_n kan? In' khan do_ja_nic' in' re_be_n go_t'kok'a. Ado_ko metae kana, Henda na, e_nd.e_khanem re_be_nkok'a? Ado_e me_nket'a, He~_e_nte ko khusian' khan do_n' gankok'gea. Arho~_ko me_nket'a, Henda na, gidra do_m jo_to_nketaea? Ado_e me_nket'a, He~, ac' en'gat khon ba_r.tin' dula_r.ke_a. Cet' e_nte, in' ma ra_nin' hoekok'a, in' tho_ka_mi do_ba_nuk'tin'a, ini gidra.ge kurumut_ute ban' jo_to_nea? Ado_ko me_nket'a, He~_ma he~_ge, uni t_hen ja~ha~e re_be_nlen khan, a.d.i sukko jo_mkea. Ado_ina_tayo_m khange uni kur_iye ro_r.let' ona kathage pasnaoena. Ado_khange mit't.an' ho_r.raebare dhura_uena; ado_noa kathage rajko la_iadea, ban'ma, Mit't.an' ra.nd.i kur_ile sir_i akadea, ado_m khusilen khan do_le raebarkea. Ado_uni raje me_nket'a, Gidra do_k'ho_ge tho_o_ko_e ho~_bako re_be_n kana-ina.ge jala do_n' metak' kana. Ado_uni raebare ho_r.e me_nket'a, Ban'ia raj, onako katha do_jo_to_n' sutra_u akat'a, sanamle t_hik t_hak akat'a, ado_amem khusilen khange na~ha~k', katha do_gula.nd.go_do_k'a.

Ado_raje me_nket'a, Acha e_nd.e_khan in' n'e_lea. Ma nia phalna dinre no_nd.e_a.guyepe, ar in' khusilen khan do_in' saman're na~ha~k' nui gidra jo_to_ne reak' katha kuliyem, sa_ri se_naseye me_net'a me_nte, onabo an'jo_ma, ar in' ho~_apnar luturten' an'jo_mjon'a. Ado_uni ho_r.e me_nket'a, Acha bogege, e_nd.e_khan ma ina dinre do_kha.t.igele hijuk'a. Ado_e me_nket'a, Ma hijuk'pe

bar_e_. Ado_sa_ri ona din tiok'en khanko he_c'ena; ado_raje n'e_l
bar_akedea. Ado_uni raebar ho_r.e metadea, ban'ma, Ho_r.te do_n'
khusiyena, ado_ac'ge cet'e me_net'a, khusia se_ye ban'a? Ado_uni
ho_r.e kulikedea uni kur.i, Cele, ma~i, raj do_e khusiat'mea, ado_
amge cet' leka? Ado_kur.iye me_nket'a, In' ho~_ khusige.

Ado_ma~i, rajren gidra. do_m jo_to_n dar_ekea se_o_ho_a? Ado_e
me_nket'a, He~, jo_to_n ban'khanin' cekayea? Ac' en'gat khon
ba_r.tin' jo_to_nea, Ado_sa_rigem jo_to_nea, se_e_r.e.ge pase_m
ro_r.et'? Ado_e me_nket'a, sa_rigen' me_net'a, e_r.e. do_ban'. Cedak'
a_ur.i do_n' ro_r.a? Tayo_mte co_n' hape_n arho~_pe ro_r.an', je_
pa_hil do_nonkae me_nket'a, ar ne_tar do_e a_risok' kana. Onka hape_n
bape ro_r.en'a? Ado_ko me_nket'a, me_n a_ika., no~k'o~e am mocatege
nonkam ro_r.ket'a, bam jo_to_ne khan do_a_ika. tayo_mtele sap'mea.
Ado_e me_nket'a, Acha bogege, saben'pe. Ado_enka ro_r. bar_akatege
inrege bapla reak'ko nend_aket'a, nia. din hilok'bo a_guyea me_nte.

Ado_sa_ri ona nend_a din tiok'en khan do_ko a_gukedea, ado_bapla
hoeyena. Ado_tayo_mte uni gidra. do_a.d.iye jo_to_nea-umeae, sunume
o_jo_k'aea, ar mit' he_ogeye do_ho_yea, tin gha_r.ire ho~_ o_tre do_
bae do_ho_yea, ar ja~ha~nak'geye kho_j se_ye hur_so, onageye emaea.
Ado_e harayenre ho~e he_oegea; uni gidra. bae he_o ocok're ho~_
jo_rmo_t.ge laga sap'kateye he_oea. Ado_tahen tahe_nte tin din badre
co_n', kathaekin gidra_wana, kor_a gidra.ge. Ado_banar gidra.ge
a.d.iye dula_r.kina.

Tuma_l: *Santal Folk Tales*

Dar_eanak' se vit_amin jomak'

do cet´ cet´e upka ret´a?

- Dar eanak´ jomak´ hor mo ar hatan´e teara.
 - Hor more dar eye d her ocoya.
 - Hor mo rua khone ban´caoa.
 - Hor mo reak´ okula ne puruna.
-

Meskoc´

Meskoc´

Mahasoe kilas re mit´t en gidra i kuliede kana-

Mahasoe: Monekak´me mit´t en Kule lagayet´mea. Ado ona oktere cet´em cekaea?

Gidra: Pa cri don parom katen´ da r a.

Mahasoe: Uni kul ho~ pasec´ pa cri don paromte ame pan´jame?

Gidra: End ekhan dareren´ don dejok´a.

Mahasoe: Kul ho~ pasec´ am n´elte dare dec´en.

Gidra: Gad a dak´ren´ dona arin´ paerak´a.

Mahasoe: Unre kul ho~ pasec´ dak´re phed ok´te paerak´?

Gidra: Mahasoe, am do in´ sec´ se kul sec´ kanam?

En'gat T_u_a_ren Kor_a-pa_hil po_rbo_

Sedae jugre, kathae, mit't.an' raje tahe~kana. Uni raj do_ mit' ge_le_ gidra. en'gat'katege uni or.ak' ho_r.te_t' do_e go_c'ena, se_ ra_nitae do_e go_c'ena, ar uni ho_po_nte_t' do_ kor_a gidra.i tahe~kana. Ado_ kurumut_ute uni gidra. do_e a_sul harakedea. Ado_ uni gidra.i cacoyen khan do_ rajren mit't.an' a_sul pusiye tahe~kana. Ado_ uni gidra. do_ uni pusi tuluc' e_ne_c'e latayena; sin' sa.t.up' uni pusigeye kho_jea are ho_bo_r bar_ayea.

Ado_ atoren ho_r. se_ ac'ren per_ako, sanam ho_r.koge rajko metaea, ban'ma, Arho~_ ba_hujon'me, noa nun maran' bakho_lre e_ke_n he_re_l ho_po_n tahe_nte do_ ban' sajaok' kana, a.d.ite_t' ba_pur.ic'ge haeta hoetole n'e_let'mea. Ado_ uni raje metakoa, Ban'a, ban' ba_hujon'a, in' do_. Tayo_m era do_ bako bhagea; tayo_m era tuluc' do_ katha ho~_ ban' jurik'a, ar onka lekate dho_n ho~_ ase_c' tase_jte sanamko ubla. d_ubla.ia ar jo_n ka_mia. ho~_ t_hik bako do_ho_kote sanamko chir cha_turok'gea; ar tayo_m era do_ pa_hil era ho_po_n gidra. do_ a.d.iko a_r.isakogea; ar tayo_m eran' n'amleko khan do_ nui gidra hape_n a.d.i bhabnae n'ama; sin' sa.t.up' hape_n te_ge_c' te_ge_c'e ro_r.aea, ar ja~ha~nak'e hur_sole khan do_ etran'e metaea. Onkate hape_n nui gidra. do_ a.d.iye hado_sok'a. Ado_ nui gidra. n'e_lte hape_n in' ho~_ a.d.i bhabnan' n'ama. Ban'a, in' do_ ban' ba_hujon'a, nenkategen' tahe_na. Ado_ unreko metaea, Ban'a, raj, jo_to_ a_ima.i do_ ban'ko onkana. Ado_mko do_ko bhagegea, andhanko do_ pa_hil era lekageko a_ika.uk'a, ar gidra_ko ho~_ bako a_r.isakoa, pa_hil era lekage apnar ho_po_n lekageko do_ho_koa.

Ado_ unre raje me_nket'a, Ban'a, ba_n' pa_tia.uk' kana; a_ima.i do_ sanamko mit' dharagea. Ado_ ja~ha~ leka se_n n'apamlen khan ona ba_hujon' reak' kathageko e_ho_ba. Ado_ uni raj do_ a.d.i a_r.is ona katha do_e a_ika.ua. Ado_ onka onkate mit' din do_e me_nket'a, He~_, judi pa_hil era leka nui gidra. o_ko_eko jo_to_ne khan, e_nd.e_khan do_n' ba_hukekogea; ar ban'khan do_ o_ho_n' ba_hulekoa. Ado_ko me_nket'a, Ban'a, judi onka ma~hi~rkoko n'amlen khan do_m

do_ho_kekogea se_ban'? Ado_e me_nket'a, He~_ko n'amok' khan do_n'
do_ho_koa, ar ban'khan ban'. Ado_ko me_nket'a, Ban'a, raj, ona katha
do_pa_hilregebo kuli mar_an'koa, ban'ima, nui gidra. apnar en'gat leka
o_ko_epe do_ho_ye khan, e_nde_khan raj t_henle la_i bar_apea, ar
ban'khan ban'. Nonka kulikatebo a_gukoa.

Ado_ raje me_nket'a, Acha e_nde_khan, ma sir_ikope. Ado_ sik'r_iko
dhura_uena; ado_d_her t_hen onkako sir_iket'koa, me_nkhan gidra.
do_k'ho_ge bako re_be_n. Ho_r.te_t' ma napae napae ar raj t_hen
ja~wa~eok'ko khusiak' kangea; me_nkhan gidra. do_k'ho_ge bharko metak'
kana. Kur_iko ma akotegeko jo_t.o_k' kan, raj t_hen do_in'ge
raebaran'pe me_nte. Ado_noa kathako kulileko khangeko pa_c go_do_k'
kana. Ado_tin din badre co_n', kathae, mit't_an' atore mit't_an'
kur_iye ra.nd.i akan tahe~_kana. Ado_uni kur_iye me_nket'a, Henda
bhala, raj la_git' ba_huko n'am bar_ayet'ko tahe~_kan do_ko
n'amket'koa se_ban'? Onka ho_r.koe kuli bar_ayet'koa. Ado_ko metadea,
He~, n'am bar_ayet'kogea; menkhan gidra. do_k'ho_ge o_ko_e ho~_ bako
re_be_n kana, onate bako n'am akat'koa.

Tuma_l: *Santal Folk Tales*

Sa_ri Du_la_r_.

In' okan' khojok'a cak' do emok' samane

Saham tahe~n ba_r.ic'ak're okoe undo maname

Oka amak' la_la_i sana, in'gen' la_i lahaea

In'ak' gabam katha ate amem seren' rahaya.

Oka in'in' uiha.ra onage cak'em kukmuya

Sa_n'gin' khonak' amak' sa~het' in'ak' hor_moe rumuya

In'in' bujha.u sebel sor.om, oka amem cakhaea
Sa.riak' do amgem bachao in' don' tula. jokhaea.
Amak' ontor dula.r. darha, in' do unum pa.ur.ia
Ogom do~rea dhon'ga am do, in' do ond.en' sorok'a.
Amak' man bhorom nasak', in'ge a.d.in' borok'a
In'ak' duk muhimre cak', amak' me~t' dak' jorok'a
In'ak' kusi ra.ska. rema, amem suk bujha.ua
Amak' muluc' me~t'a~ha~te, in'ak' monem rija.ua.
Ontor amak' hed.ejok'kan, in'ak' kor.am kecagok'
Mone in'ak' taral basal, amak' jiwi tawagok'
Amre in' in're am, monere mon milonen
Hor.mo begor jiwi sohag dula.r. topolen.

Bhage molon' ar Ba.ri.c' Molon'

Chin reak' mit' atore har.am casa hor.e tahe~kana. Cas la.git' uni hor.ren mit't.en Sadome tahe~kana. Mit' din uni sadom do buru disom sec'e calaoena. Ado uni har.am hor.ak' duk n'elte, or.ak' phed.ren mit' hor.e mengot'keda, cet' arem mena. Amak' molon' do ba.ri.ic'gea.

Khange uni casa hor.e menkeda, 'molon' do bhage se ba.ri.ic'gea, ona do okoe ban'e bad.ae. Mit' hapta tayom sadom doe rua.r. hec'ena. Uni

sadom sa~ote mit' pal bir sadom ho~ko hec'ena. Nia dhao uni or.ak' phed.ren hor.e menkeda, sa.rige amak' molon' do a.d.i bhagegea. Uni casa hor. do nia dhao ho~ ina. kathage ror. rua.r.keda, 'molon' do bhage se ba.r.ic'gea, ona do okoe ban'e bad.ae.

Ina.kate uni hor.ren hopontet' do onko sadom ko khon mit't.en sadom hataoe reak'e kurumut.ukeda. Menkhan sadom ak' dea khone n'urhoyente jan'ga ra.put'entaea. Ona n'elte d.her hor.ge ba.r.ic' molon' reak' kathageko hudiskeda. Eken uni har.am casa hor.ak' hudis tahe~kana, 'molon' ba.r.ic' se bhagea, ona do okoe ban'e bad.ae.

Mit't.an' kombr.o, kul bana ar toyo

Mit' go.t.e.c' kisa~r.ren ga.iko ar maran' uta.r mit't.en sa~nd.e tahe~kana; bir sec' idileko khac' kul do_e me_na, Uni sa~nd. in' jo_mle khan, a.d.i ba.r.ic'e itil akana, a.d.i din in' tahe~kok'a. Ar mit' go.t.e.n kombr.oe me_njon'a, Nui sa~nd. in' kombr.ole khan a.d.i uta.r t.akaten' a.krin'kea. Bhado_r din jo_khe.c' tahe~kana; kul ho~_ona dine nend.a t.hikana, ar kombr.o ho~_. Ado_kul tinre co_n' jond.ra gajar.reye bo_lo_ thir akan tahe~kana, are me_njon' kana, Ja.pit'legeko ho_r., ado_na~ha~k' in' kombr.o od.okea. Khange uni kombr.o do_e n'e_lkedeae uni kul, ado_e me_nket'a, Tinre co_n' sa~nd.e od.ok akan, kombr.o rean' ja.rur. do_ban' hoelentin'a, ac'tet'geye he_c'adin'a. Ado_e to_lkedeae. To_lkede khan ado_cur mare pit.au idiyededa; khange setak' dela dili mund.u sec'geye t.anaok' kana; khange bo_ho_k' cur mare pit.a.u are mandaokedea.

Khange marsalena; ayoge, kul kanae! Rar.a go.t'kedeae; ac' mit' se_c'e da.r.ket'a, kul do_bir se_c'e da.r.ket'a ahap' cahap'. Khange toyo do_kule metae kana, Okate, mamu_, nuna.k' a~t. do_ahap' cahap'em da.r.et'a? Kule me_nket'a, Bha.gna., cet' in' me_na? tehen' do_mit'

n'inda mod t hot kae sap'lidin'a, mit' n'inda i mod t hot kakidin'a. Cet' lekanae, mamom, mod t hot ka do? Delan' se uduk'a n' me. Ado kule me nket'a, O ho ge ba bun' se nlena, mod t hot ka t he n do. Ha ni n'e leme, do calak' me. Bhalá, mamon' n'e legea. Ado e calaena. Nui kombr'o ado e dur up' akana, bhabnak' kanae, Jo mkin' ae ho ne c' kul do, cet' ia te co ni bae jo mledin'a? Khange toyoe n'e l ocoyen khan do e gitic' ena uni kombr'o do oyo po t o mkate. Toyo do ber haeteye a curok' kana, are me njon' kana, Cet' lekan mod t hot ka kanae, bhalan' n'e lea. Ado e a cur idik' kanae bo ho k' se c'. Khange ba i ba ite kombr'o do tiye husia ret' taea; khange phe d cand bolre sap' kate cun lekae a cur kedea; a cur a cur teye lan' gayen khane capat' go t' kadea. A d i ba r ic' e bo to rena toyo do, are da r ket' a le n' ge t' sopot'; kule tiok' kede khane me nket' a, Ban' kanae, mamom, mod t hot ka do, ghur pa k kanae, in' gem e r e kidin' a. Khange da r da r te banatikinkin n' apamena; ado e metae kana, Okate, bha gna, nuna k' a t do m da r et' a?

Toyoe ro r rua r ket' a, Cet' ban', mamom me nte, mit' go t e n ghur pa ke ghur pa k kidin' a se, gujuk' lekan' a ika u akat' a. Ado banae me nket' a, Cet' lekan bae bha gna? Onkanko do ko to n' jo m akat' koa. O ho mamom jo mlea ho, in' in' bad aeyet' a; do e nte m jo me khac'. Khangeye calak' kana. Uni ho r do ado e dur up' akana, banae n'e l kedea, hijuk' kanae in' sec' te. Khangeye me nket' a, Jo men' ae, dareren' de jok' a, ban' khan kha t igeye jo men' a. Ado e de c' ena, uni tayo mte bana ho e de c' ena. Khange le n' ge t' sopot' co t teye de c' idiyena ho r do, bana ho e de c' idiyena; d her laphan' en khan nanha d a r te khange hamalte ra put' ena, n' u r go t' enakin; bana do e latarena ar ho r do e bana cetanre; or go por go chad aenteye da r ket' a bana do. Khange toyotikinkin n' apamena, ado e me net' a, Am do, bha gna, a d im pago la, in' do m e r e kidin' a, ban' ma, ghur pa k kanae. Ban' kanae ghur pa k do, upo r cap kanae.